

โรงเรียนสมุทรสาครวุฒิชัย

SAMUTSAKHONWUTTICHAISCHOOL

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

คู่มือ

การปฏิบัติงาน ระบบดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน

โรงเรียนสมุทรสาครวุฒิชัย

คำนำ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จะพบว่า การศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญมากขึ้น มุ่งหวังให้ผู้เรียนมี พัฒนาการแบบองค์รวม กล่าวคือ ให้เป็นคนดี คนเก่ง คนมีความสุข อีกทั้งสภาพสังคมที่มีความเป็นสากลและ สลับซับซ้อนมากขึ้น ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ฉับพลัน จึงมี เหตุการณ์ที่เป็นปัญหาเข้ามาเกี่ยวข้องกับผู้เรียนของเราอย่างมากมาย

ด้วยเหตุนี้ หน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา จึงกำหนดให้มี การดำเนินงานเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งถือเป็นการเน้นบทบาทของครูที่ปรึกษาอย่างเด่นชัดมากขึ้น เอกสารคู่มือฉบับนี้จัดทำขึ้นโดย คณะทำงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนฝ่ายกิจการนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย แบบฟอร์มการคัดกรองนักเรียนในด้านต่าง ๆ แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน ฯลฯ เพื่อใช้เป็นคู่มือและแนวทางใน การดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ฝ่ายกิจการนักเรียนโรงเรียนสมุทรสาครวุฒิชัย

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความจำเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริม สนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เติบโตตามความมุ่งหวังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคน โดยเฉพาะบุคลากรครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักที่สำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและเมตตา ที่มีต่อศิษย์ และความภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโต งดงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดความมุ่งหมาย และหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) และแนวการจัดการศึกษายังให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคน โดยยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ(มาตรา 22) ในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งเรื่องหนึ่งที่กำหนดให้เน้นการ คือเรื่อง ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (มาตรา 23 ข้อ 5) ทั้งนี้การจัดกระบวนการเรียนให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา อีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพในการปฏิรูปวิชาชีพครู ซึ่งเป็นการพัฒนาครูให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถมีคุณลักษณะที่ได้คุณภาพ และมาตรฐานวิชาชีพ ตามการประกันคุณภาพการศึกษา กรมสามัญศึกษาด้านปัจจัย คือ ครู ที่ระบุในมาตรฐานที่ 2 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยมีตัวชี้วัดที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของครูในการพัฒนานักเรียน คือ การมีความรัก เอื้ออาทร เอาใจใส่ ดูแลผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ การมีมนุษยสัมพันธ์และสุขภาพจิตที่ดี พร้อมทั้งจะแนะนำและร่วมกันแก้ปัญหาของผู้เรียน แสดงให้เห็นว่า ครูต้องพัฒนาตนเองให้เป็นมืออาชีพ คือ นอกจากจะทำหน้าที่ครูผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนแล้ว ยังต้องทำหน้าที่อื่น ๆ ที่เป็นการสนับสนุนหรือพัฒนาให้นักเรียนมีคุณภาพ ทั้ง ดี เก่ง มีสุข ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานด้านผลผลิต คือนักเรียน ในการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานที่ 4 ที่มุ่งให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 5 มีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา มาตรฐานที่ 6 รู้จักตนเองได้ และบุคลิกที่ดี มาตรฐานที่ 7 มีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ปลอดจากสิ่งเสพติดให้โทษ ซึ่งการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ที่ช่วยให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานดังกล่าวได้ โดยผ่านกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ ซึ่งมีความสอดคล้องกับมาตรฐานด้านกระบวนการของการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานที่ 1 ที่ให้โรงเรียนมีการบริหารและการจัดการอย่างเป็นระบบ มาตรฐานที่ 4 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มาตรฐานที่ 7 ส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนในการจัดและพัฒนา

การศึกษา ดังนั้น ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นระบบที่สามารถดำเนินการเพื่อรับการประกันคุณภาพได้ ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านปัจจัยด้านผลผลิตและด้านกระบวนการ

วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. เพื่อให้การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน เป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้โรงเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือชุมชน มีการทำงานร่วมกัน โดยผ่านกระบวนการที่ชัดเจน พร้อมเอกสาร หลักฐานการปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบหรือรับการประเมินได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา
2. สัมพันธภาพระหว่างครูและนักเรียนเป็นไปด้วยดี และอบอุ่น
3. นักเรียนรู้จักตนเองและควบคุมตนเองได้
4. นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขและมีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์

บทที่ 2

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุน ส่งเสริมจากโรงเรียน

การดูแลช่วยเหลือ หมายถึง การส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหา โดยวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด

กระบวนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ คือ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมนักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อ

รายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับตัวของนักเรียนที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษานำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง

2. การคัดกรองนักเรียน เพื่อจัดกลุ่มนักเรียน มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง คือ เป็นการแก้ไขปัญหาที่ตรงเป้าหมายและเกิดความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา นั้น ในการคัดกรองนักเรียนนั้น จัดนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาผลการคัดกรองนักเรียน ครูที่ปรึกษาต้องระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ ทำให้นักเรียนได้รับรู้ว่าตนจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา โดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นที่มีความไวต่อการรับรู้ แม้นักเรียนจะรู้ตัวดีว่า ตนมีพฤติกรรมอย่างไร หรือประสบปัญหาใดก็ตาม เพื่อเป็นการป้องกันการล้อเลียนในหมู่เพื่อน ดังนั้น ครูที่ปรึกษาต้องเก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับ

3. การส่งเสริมนักเรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคน ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา ให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเอง ป้องกันไม่ให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มปกติ กลายเป็นกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา และช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ วิธีการหรือกิจกรรมหลักสำคัญที่ส่งเสริมนักเรียนคือ

- 1) การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) ช่วยให้นักเรียนที่ปรึกษา รู้จักนักเรียนมากขึ้น สามารถส่งเสริม ป้องกัน และแก้ปัญหานักเรียนได้อีกด้วย
- 2) การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting) เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันและความร่วมมือดูแลนักเรียนระหว่างบ้าน โรงเรียน และผู้ปกครองด้วยกัน

4. การป้องกันและแก้ไขปัญหาคือ เป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่ามาก และทุกครั้งที่การช่วยเหลือนักเรียน ควรมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานด้วย เทคนิคและวิธีการในการแก้ปัญหาที่ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการ มี 2 ประการ คือ

1) การให้คำปรึกษาเบื้องต้น เป็นการช่วยผ่อนคลายให้ลดน้อยลง

2) การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ปัญหา ทำให้การช่วยเหลือมีประสิทธิภาพ ครูที่ปรึกษาสามารถคิดพิจารณากรรมเพื่อแก้ไขปัญหานักเรียน ดังนี้

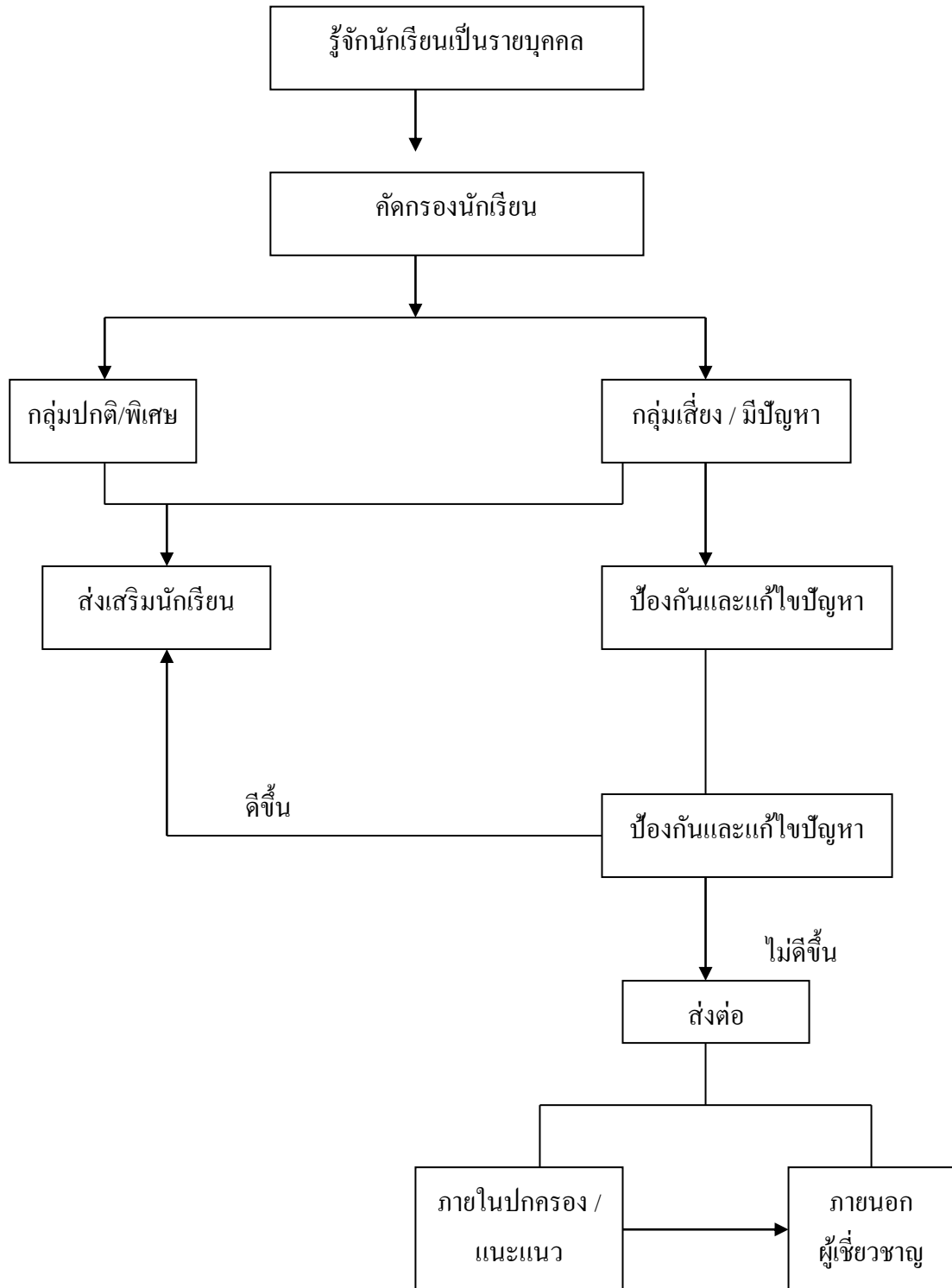
1. การใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร
2. การใช้กิจกรรมในห้องเรียน
3. การใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
4. การใช้กิจกรรมซ่อมเสริม
5. การใช้กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง

กิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาทั้ง 5 ด้านดังกล่าว มีรายละเอียดในภาคผนวกหน้า การส่งต่อ เป็นการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้อง และรวดเร็วขึ้น การส่งต่อมี 2 แบบ คือ

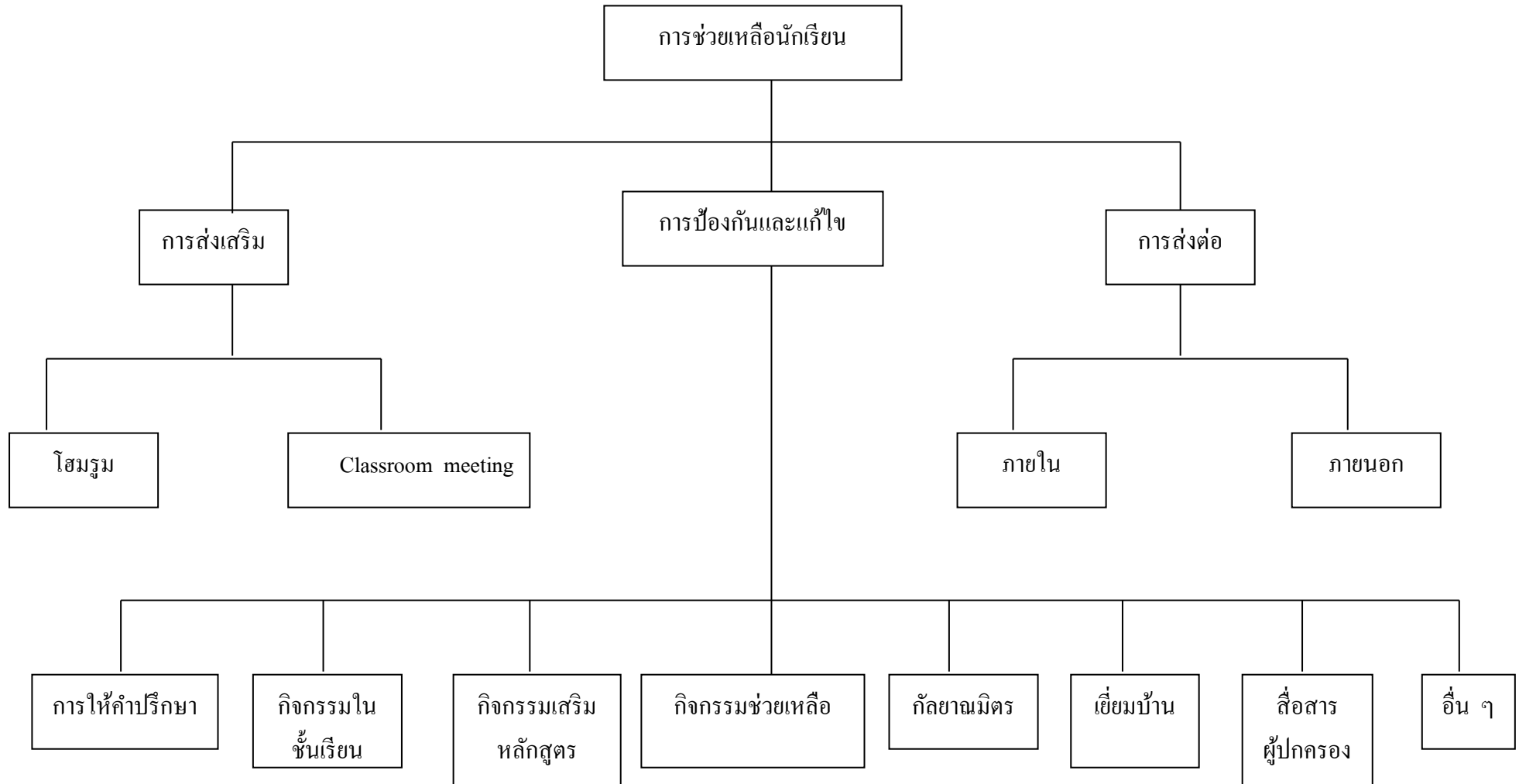
1) การส่งต่อภายใน เช่น ส่งต่อครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชาหรือหัวหน้าระดับหรืองานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2) การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก

แผนภูมิแสดงกระบวนการดำเนินงาน
ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา

แผนภูมิการช่วยเหลือนักเรียน

กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่แสดงในแผนภูมิ เป็นความรับผิดชอบของครูที่ปรึกษาตลอดกระบวนการ โดยมีการประสานงานหรือรับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ครูที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ปกครอง ซึ่งมีวิธีการและเครื่องมือตัวอย่าง ดังนี้

กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการ	เครื่องมือ
<p>1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล</p> <p>1.1 ด้านความสามารถ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเรียน - ความสามารถอื่น ๆ <p>1.2 ด้านสุขภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ร่างกาย - จิตใจ - พฤติกรรม <p>1.3 ด้านเศรษฐกิจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เศรษฐกิจ - การคุ้มครอง <p>1.4 ด้านอื่น ๆ</p>	<p>ศึกษาข้อมูลจากการใช้</p> <p>1) ระเบียบสะสม</p> <p>2) แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ)</p> <p>3) อื่น ๆ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ทางอารมณ์ (E.Q.) - แบบสัมภาษณ์นักเรียน - แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน - แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองและเยี่ยมบ้านนักเรียน <p>และเยี่ยมบ้านนักเรียน ฯลฯ</p>	<p>1) ระเบียบสะสม</p> <p>2) แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ)</p> <p>3) อื่น ๆ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (E.Q.) - แบบสัมภาษณ์นักเรียน - แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองและเยี่ยมบ้านนักเรียน - แบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง <p>ฯลฯ</p>
<p>2. การคัดกรองนักเรียน</p> <p>2.1 กลุ่มปกติ</p> <p>2.2 กลุ่มเสี่ยง</p> <p>2.3 กลุ่มมีปัญหา</p> <p>2.4 กลุ่มพิเศษ</p>	<p>ดำเนินการต่อไปนี้</p> <p>1) วิเคราะห์ข้อมูลจาก</p> <p>1.1 ระเบียบสะสม</p> <p>1.2 แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ)</p> <p>1.3 แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)</p> <p>1.4 แหล่งข้อมูลอื่น ๆ</p> <p>2) คัดกรองนักเรียนตามกฎเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน</p>	<p>1) เกณฑ์การคัดกรองนักเรียน</p> <p>2) แบบสรุปผลการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล</p> <p>3) แบบสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นห้องเรียน</p>

กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการ	เครื่องมือ
<p>3. การส่งเสริมนักเรียน (สำหรับนักเรียนทุกกลุ่ม)</p>	<p>ดำเนินการต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) จัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) 2) จัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting) หรือ 3) จัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ครูพิจารณาว่าเหมาะสมในการส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น 	<ol style="list-style-type: none"> 1) แนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูมของโรงเรียน 2) แนวทางการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนของโรงเรียน 3) แบบบันทึก/สรุปประเมินผลการดำเนินกิจกรรม <ul style="list-style-type: none"> - โฮมรูม - ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน - อื่น ๆ
<p>4. การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน (จำเป็นอย่างมาก สำหรับนักเรียน กลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา)</p>	<p>ดำเนินการต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ให้การปรึกษาเบื้องต้น 2) ประสานงานกับครูและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อการจัดกิจกรรมสำหรับการป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียน คือ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 กิจกรรมในห้องเรียน 2.2 กิจกรรมเสริมหลักสูตร 2.3 กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน 2.4 กิจกรรมซ่อมเสริม 2.5 กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง 	<ol style="list-style-type: none"> 1) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน 5 กิจกรรม 2) แบบบันทึกสรุปผลการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล 3) แบบบันทึกการรายงานผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
<p>5. การส่งต่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> 5.1 ส่งต่อภายใน 5.2 ส่งต่อภายนอก 	<p>ดำเนินการต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) บันทึกการส่งนักเรียนไปยังครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียนต่อไป เช่นครูแนะแนว ครูปกครอง ครูพยาบาล เป็นต้น ซึ่งเป็นการส่งต่อภายใน 	<ol style="list-style-type: none"> 1) แบบบันทึกการส่งต่อของโรงเรียน 2) แบบรายงานแจ้งผลการช่วยเหลือนักเรียน

สรุปขั้นตอนการปฏิบัติงานในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยศึกษาจาก

- 1) ระเบียบสะสม
- 2) แบบประเมินสุขภาพและพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)
 - ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง
 - ฉบับครูที่ปรึกษาประเมินตนเอง
 - ฉบับผู้ปกครองประเมินนักเรียน
- 3) แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)
- 4) อื่น ๆ เช่น
 - การสัมภาษณ์
 - การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน
 - การเยี่ยมบ้าน
 - ฯลฯ

2. คัดกรองนักเรียน โดยจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ ลงในแบบ น.ร.คัดกรอง 3 ซึ่งมีข้อมูลดังนี้

- 1) ด้านการเรียน
- 2) ด้านสุขภาพ
- 3) ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม (SDQ)
- 4) ด้านเศรษฐกิจ
- 5) ด้านการคุ้มครอง
- 6) ด้านสารเสพติด
- 7) ด้านระเบียบวินัยของโรงเรียน
- 8) ด้านความสามารถอื่น ๆ

หมายเหตุ สำหรับการคัดกรองนักเรียนด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) จำแนกนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา

3. ส่งรายงานผลการคัดกรอง ครั้งที่ 1 ดังนี้ (เดือนสิงหาคม)

- 1) น.ร.คัดกรอง 1 (สรุปรายงานผลการคัดกรองนักเรียนจำแนกตามกลุ่ม)
- 2) น.ร. คัดกรอง 2 (แบบคัดกรองนักเรียนและแนวทางการช่วยเหลือเป็นรายบุคคล)

4. สรุปการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นรูปเล่ม โดยเรียงข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

- 1) คำนำ
- 2) สารบัญ
- 3) การคัดกรองและแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล
 - สรุปรายงานผลการคัดกรองนักเรียนจำแนกตามกลุ่ม (น.ร.คัดกรอง 1)
 - แบบคัดกรองนักเรียนและแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล (น.ร.คัดกรอง 2)
 - รายงานผลการช่วยเหลือนักเรียน (น.ร.คัดกรอง 3)
 - นักเรียนที่ควรได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง (น.ร.คัดกรอง 4)
- 5) แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน
- 6) สรุปการเยี่ยมบ้านนักเรียน

- 7) บันทึกความคิดเห็น
- 8) ภาคผนวก
 - รายชื่อนักเรียนทั้งหมด
 - แบบบันทึกข้อมูลนักเรียน
 - แบบบันทึกการโฮมรูม
 - แบบสรุปผลการดำเนินการส่งเสริมความสามารถพิเศษ (ถ้ามี)
 - ภาพถ่ายการเยี่ยมบ้านนักเรียน (ถ้ามี)
 - ข้อมูลอื่น ๆ
 - คำสั่งแต่งตั้งครูที่ปรึกษา
- 9) ส่งงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้ (เดือนมีนาคม)
 - 1) ระเบียบสะสม
 - 2) เอกสารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

หมายเหตุ 1. การส่งงาน งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะแจ้งครูที่ปรึกษาทราบเป็นระยะ ๆ
2. เอกสารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จะส่งคืนครูที่ปรึกษาชั้นเดิม หลังจากนำเสนอผู้อำนวยการเรียบร้อยแล้ว

ปฏิทินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

โรงเรียนสมุทรสาครวุฒิชัย

วันที่ ดำเนินงาน	งาน/กิจกรรม	หมายเหตุ
พ.ค.	- ครูที่ปรึกษารับเอกสารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้ ๑) คู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ๒) ระเบียบสะสม ๓) แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) – ฉบับครู ๔) แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) – ฉบับผู้ปกครอง ๕) แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) – ฉบับนักเรียน ๖) แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน (EQ) ๗) เอกสารการคัดกรอง ๘) แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน	- คู่มือดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนสามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ โรงเรียน
ตลอดปี การศึกษา	-จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน	
พ.ค.-มิ.ย.	- ครูที่ปรึกษาดำเนินการคัดกรองนักเรียน	- การประเมิน EQ , SDQ คุณครูสามารถ กรอกข้อมูลได้ ๒ รูปแบบคือ ๑.รูปแบบออนไลน์ กรอกใน google ฟอรัม ๒. กรอกในเอกสารที่งานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนแจกให้
พ.ค.	- ประชุมผู้ปกครองนักเรียน ภาคเรียนที่ ๑	- ครูที่ปรึกษาประสานผู้ปกครองนักเรียนเข้า ร่วมประชุมโดยพร้อมเพรียงกัน
มิ.ย.-ส.ค.	- ครูที่ปรึกษาออกเยี่ยมบ้านนักเรียน ครั้งที่ ๑	- แบบรายงานการเยี่ยมบ้าน คุณครูสามารถ กรอกข้อมูลได้ ๒ รูปแบบคือ ๑.รูปแบบออนไลน์ กรอกใน google ฟอรัม ๒. กรอกในเอกสารที่งานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนแจกให้
ต.ค.	-ประชุมผู้ปกครองนักเรียน ภาคเรียนที่ ๒	
ธ.ค.-ม.ค.	-ครูที่ปรึกษาออกเยี่ยมบ้านนักเรียนครั้งที่ ๒	
มี.ค.	- สรุปผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	- ครูที่ปรึกษาสรุปผลการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนห้องตนเองส่งงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน - งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสรุปการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนส่งผู้บริหาร

บทที่ 3

เครื่องมือที่ใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีดังนี้

1. ระเบียบสะสม ฝ่ายแนะแนวเป็นผู้รับผิดชอบให้นักเรียนกรอกข้อมูลในคาบเรียนแนะแนวและรวบรวมส่งครูที่ปรึกษา ครูที่ปรึกษานำไปศึกษาเพื่อจัดประเภทนักเรียนในแบบ น.ร.คัดกรอง 3
2. แบบประเมินสุขภาพจิตและพฤติกรรม (SDQ)
 - 1) แบบประเมินตนเอง นักเรียนทำในคาบประชุม/คาบแนะแนว/คาบซ่อมเสริม
 - 2) แบบครูประเมินนักเรียน
 - 3) แบบผู้ปกครองประเมินนักเรียน ทำในวันประชุมผู้ปกครอง
3. แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)
 - เรียนทำการประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของตนเอง
4. เอกสารการคัดกรอง
 - 1) สรุปรายงานผลการคัดกรองจำแนกตามกลุ่ม (น.ร.คัดกรอง 1)
 - 2) แบบคัดกรองนักเรียนและแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล (น.ร.คัดกรอง 2)
 - 4) รายงานผลการช่วยเหลือนักเรียน (น.ร.คัดกรอง 3)
 - 5) นักเรียนที่ควรได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง (น.ร.คัดกรอง 4)
5. แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน (น.ร. เยี่ยมบ้าน)
 - ครูที่ปรึกษาเยี่ยมบ้านและสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

ระเบียบสะสม
โรงเรียนสมุทรสาครวุฒิชัย

รูปถ่าย
นักเรียน
1 นิ้ว

สำหรับช่วงชั้นที่

ชื่อนักเรียน ด.ญ. / น.ส.....สกุล.....เลขประจำตัว.....

ปีการศึกษา.....ชั้น .../.....เลขที่.....ชื่อครูที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา.....ชั้น .../.....เลขที่.....ชื่อครูที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา.....ชั้น .../.....เลขที่.....ชื่อครูที่ปรึกษา.....

เริ่มใช้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

คำแนะนำในการใช้ระเบียบสะสม

ระเบียบสะสมเป็นเครื่องมือที่ประกอบด้วยข้อมูลส่วนตัวครอบครัว การศึกษา อาชีพ และบุคลิกภาพ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรู้จัก และเข้าใจนักเรียนในทุกด้าน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา จนถึงระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรม และการพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของนักเรียนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า การใช้ระเบียบสะสมใช้ด้วยความรอบคอบและจริงจัง กล่าวคือ

1. ให้ครูที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินการในการกรอกข้อมูลด้านต่าง ๆ ของนักเรียน เพื่อการรู้จักและช่วยเหลือนักเรียนในเบื้องต้น และคัดกรองพฤติกรรมปัญหาารุนแรงของนักเรียนเพื่อส่งต่อครูแนะแนวประสานงานกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น ๆ เช่น แพทย์ จิตแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ อนามัย นักจิตวิทยา เป็นต้น เพื่อดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

2. ให้นักเรียนกรอกข้อมูลต่าง ๆ ตามข้อเท็จจริงอย่างถูกต้อง ด้วยความตั้งใจและจริงใจ เริ่มวันแรกที่นักเรียนเข้าเรียน และจะต้องดำเนินการกรอกข้อมูลเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลา จนกว่านักเรียนจะออกจากโรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนจะตรวจดูแลเอาใจใส่เพื่อให้ผู้รับผิดชอบจัดทำข้อมูลในระเบียบสะสมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการช่วยเหลือดูแลนักเรียนได้อย่างจริงจัง

3. ให้ครูที่ปรึกษารวบรวมระเบียบสะสมไว้ในที่มิดชิด เป็นระเบียบเรียบร้อยอีกทั้งให้สะดวกสำหรับผู้เกี่ยวข้องนำไปใช้ โดยถือเป็นความลับที่ไม่ควรเปิดเผยแก่คนทั่วไป

4. ให้ครูที่ปรึกษารวบรวมระเบียบสะสม นำส่งกลุ่มบริหารงานบุคคล เมื่อสิ้นปีการศึกษา

5. กรณีที่นักเรียนออกจากโรงเรียนเดิมเพื่อเข้าศึกษาต่อโรงเรียนอื่น ให้มีการบันทึกหลักฐานการส่งและมารับมอบระเบียบสะสมที่กลุ่มบริหารงานบุคคล

1. ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ-สกุล ชื่อเล่น.....อายุ.....ปี
 เลขประจำตัวประชาชน
 เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....ศาสนา.....
 ภูมิลำเนา(บ้านเกิด) อยู่ที่จังหวัด.....
 ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ที่..... ซอย..... ถนน.....
 แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....
 รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์บ้าน.....
 ปัจจุบันพักอยู่กับ บิดาและมารดา บิดา มารดา น.ฯ(ระบุ).....
 ลักษณะของที่อยู่ บ้านพักส่วนตัว บ้านเช่า ห้องเช่า น.ฯ(ระบุ).....
 กรณีนักเรียนอยู่หอพัก/หอเช่า ให้ระบุข้อมูลเพิ่มเติม ดังนี้ ชื่อหอพัก.....เลขที่.....
 ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
 โทรศัพท์ของหอพักที่ติดต่อสะดวก.....
 นักเรียนเดินทางมาโรงเรียนโดย รถประจำทาง รถส่วนตัว เดิน น.ฯ(ระบุ).....
 ใช้เวลาในการเดินทาง.....นาที/ ชั่วโมง
 นักเรียนได้รับค่าใช้จ่ายจาก.....เป็นเงิน.....บาท/วัน/เดือน อื่นๆ(ระบุ).....
 ค่าพาหนะเดินทางไป-กลับ.....บาท/วัน ค่าอาหารเช้า- กลางวัน.....บาท/วัน
 เพื่อนที่นักเรียนสนิทมากที่สุด ชื่อ-สกุล.....เป็นนักเรียนชั้น ม./
 เพื่อนที่อยู่ใกล้เคียงหรือรู้จักบ้านของนักเรียนชื่อ-สกุล.....เป็นนักเรียนชั้น ม./

ชั้น	สิ่งที่นักเรียน ภาคภูมิใจในตนเอง	สิ่งที่นักเรียน อยากปรับปรุงแก้ไข	สิ่งที่นักเรียนต้องการให้ โรงเรียน/ครู ช่วยเหลือ
.....			
.....			
.....			

2. ข้อมูลด้านครอบครัว

ชื่อ-สกุล	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	รายได้/ เดือน	ที่อยู่	โทรศัพท์
บิดา ชื่อ..... สกุล.....
มารดา ชื่อ..... สกุล.....
ผู้ปกครอง ชื่อ..... สกุล.....

ผู้ที่มีหน้าที่เป็นผู้ปกครอง คือ บิดา มารดา ผู้อื่นซึ่งเกี่ยวข้องเป็น.....
 ปัจจุบันบิดา-มารดาของนักเรียน อยู่ด้วยกัน หย่าร้าง แยกกันอยู่
 บิดาถึงแก่กรรม มารดาถึงแก่กรรม อื่น ๆ (ระบุ.....)
 ความสัมพันธ์ของครอบครัว รักใคร่กันดี ขัดแย้งทะเลาะกันบางครั้ง
 ระหว่างบิดามารดา ขัดแย้งทะเลาะกันบ่อยครั้ง ขัดแย้งและทำร้ายร่างกายบางครั้ง
 ขัดแย้งและทำร้ายร่างกายบ่อยครั้ง อื่น ๆ (ระบุ.....)
 ภาระหนี้สินของครอบครัว มี ไม่มี
 สมาชิกในครอบครัวประกอบด้วย

ชื่อ-สกุล	อายุ (ปี)	การศึกษา	อาชีพ/ ตำแหน่ง	รายได้/ เดือน	สถานที่ทำงานหรือที่ ทำงาน	สถานภาพ
1.
2.
3.
4.
5.

บุคคลในครอบครัวที่นักเรียนไวใจมากที่สุด ชื่อ-สกุลอายุ.....ปี
 เกี่ยวข้องเป็น.....
 บุคคลในครอบครัวมีการใช้สารเสพติด ไม่มี มี เกี่ยวข้องเป็น.....กับนักเรียน
 ประเภทสารเสพติดที่ใช้ บุหรี่ สุรา ยาบ้า ๑ (ระบุ.....)

3. ข้อมูลความสามารถ

3.1 ด้านการศึกษา

ก. ผลการเรียนรู้

ชั้น
ผลการเรียนเฉลี่ย			

ข. เจตคติต่อวิชาเรียน

วิชาที่เรียนได้ดีเรียงลำดับจากชอบมากไปหาน้อย	วิชาที่เรียนไม่ดี
1.	1.
2.	2.
3.	3.

3.2 ความสามารถด้านอื่น ๆ

ความสามารถพิเศษ	เคยประกวดหรือแข่งขัน	รางวัลหรือเกียรติบัตรที่เคยได้รับ
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.
4.	4.	4.

3.3 ทุนการศึกษาที่เคยได้รับ

ชั้นเรียน	ทุนการศึกษา
ชั้น
ชั้น
ชั้น

ข้อมูลเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลง

วัน/เดือน/ปี	ข้อมูล	หมายเหตุ

4. ข้อมูลด้านสุขภาพ

4.1 สุขภาพร่างกาย

นักเรียนมีเลือดหมู มีตำหนิที่เห็นชัดเจนคือ.....สีผิว.....

โรคประจำตัว ไม่มี มี ระบุโรค.....วิธีแก้.....

โรคภูมิแพ้ ไม่มี มี ยาที่ใช้ประจำ.....แพ้ยา.....

นักเรียนมีสายตา ปกติ สายตาสั้น สายตาเอียง อื่น ๆ (ระบุ.....)

วิธีแก้ปัญหา สวมแว่นตา ใส่คอนแทคเลนส์ อื่น ๆ (ระบุ.....)

นักเรียนมีความบกพร่องทางการได้ยิน มี ไม่มี อื่น ๆ (ระบุ.....)

นักเรียนมีความบกพร่องทางร่างกาย มี ไม่มี อื่น ๆ (ระบุ.....)

เคยป่วยหนักหรือเคยประสบอุบัติเหตุขั้นร้ายแรงถึงขั้นเข้าโรงพยาบาล ดังนี้เมื่อ พ.ศ.....

บันทึกการเจริญเติบโตของร่างกาย (ให้บันทึกภาคเรียนละ 1 ครั้ง)

ชั้นเรียน	วัน เดือน ปี	อายุ (ปี)	น้ำหนัก	ส่วนสูง	ผลการตรวจร่างกาย	อื่น ๆ
ชั้น ภาคเรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2						
ชั้น ภาคเรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2						
ชั้น ภาคเรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2						

4.2 ด้านอารมณ์และบุคลิกภาพ

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย หน้าข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

นักเรียนคิดว่าตนเองเป็นคน

วิดกกังวล มีอารมณ์ขัน ร่าเริง ก้าวร้าว ยิ้มแย้มแจ่มใส อื่น ๆ (ระบุ.....)

เมื่อมีปัญหา นักเรียนจะ

เก็บไว้คนเดียว ปรึกษาเพื่อน แก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

ปรึกษาครู-อาจารย์ ปรึกษาบิดามารดา อื่น ๆ (ระบุ.....)

นักเรียนมีคุณลักษณะด้าน

รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา มีวินัย กตัญญู

กล้าแสดงออก มีน้ำใจ พึ่งตนเอง ประหยัด

ขยัน มีมนุษยสัมพันธ์ ช่วยเหลือผู้อื่น รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

คุณลักษณะของนักเรียนที่ควรปรับปรุง คือ

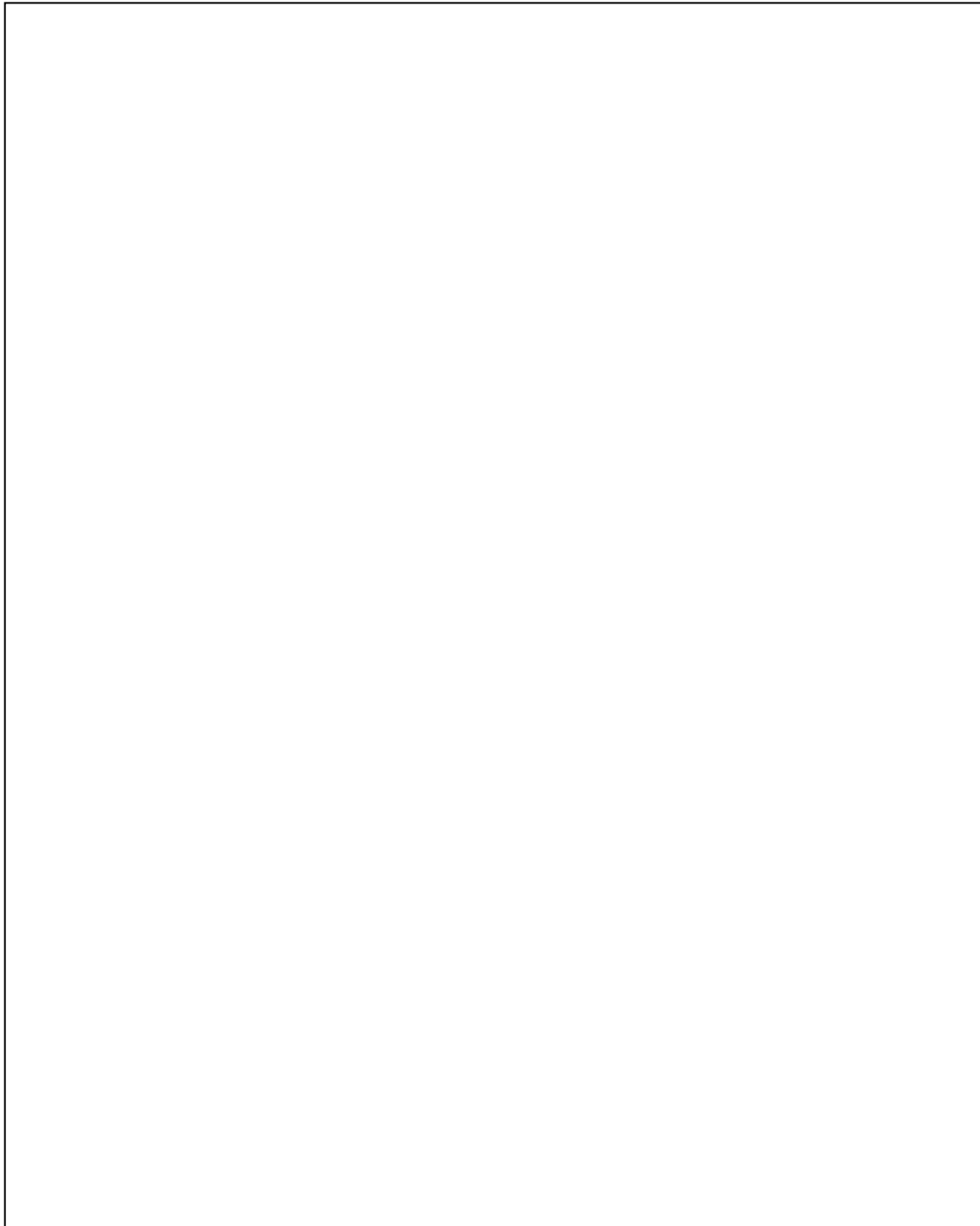
5. แผนที่แสดงการเดินทางจากโรงเรียนไปถึงบ้าน

ชื่อ-สกุล (นักเรียน)

ที่อยู่ เลขที่ หมู่ที่..... ซอย..... ถนน.....

แขวง / ตำบล เขต / อำเภอ จังหวัด.....

ให้นักเรียนเขียนแผนที่แสดงการเดินทางจากโรงเรียนไปบ้าน (บ้านพักที่อาศัยจริง)

แบบประเมินสุขภาพจิตและพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)

แบบประเมินตนเอง (SDQ) (ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง)

ชื่อ-สกุล (ต.ญ. / น.ส.).....ชั้น.....เลขที่.....

วัน/เดือน/ปีเกิด.....

ตอนที่ 1 ให้ทำเครื่องหมาย X ในช่องท้ายหัวข้อให้ครบทุกข้อ กรุณาตอบให้ตรงกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในช่วง 6 เดือน

พฤติกรรมประเมิน	ไม่จริง	ค่อนข้างจริง	จริง
1. ฉันพยายามจะทำตัวดีกับคนอื่น ฉันใส่ใจความรู้สึกคนอื่น ๆ			
2. ฉันอยู่ไม่นิ่ง ฉันนั่งนาน ๆ ไม่ได้			
3. ฉันปวดศีรษะ ปวดท้อง หรือไม่สบายบ่อย ๆ			
4. ฉันเต็มใจแบ่งปันสิ่งของให้คนอื่น (ขนม ของเล่น ปากกา เป็นต้น)			
5. ฉันโกรธแค้นและมักอารมณ์เสีย			
6. ฉันชอบอยู่กับตัวเอง ฉันชอบเล่นอยู่คนเดียวหรืออยู่ตามลำพัง			
7. ฉันมักทำตามที่คุณอื่นบอก			
8. ฉันขี้กังวล			
9. ใคร ๆ ก็ฟังฉันได้ถ้าเขาเสียใจหรืออารมณ์ไม่ดี หรือไม่สบายใจ			
10. ฉันอยู่ไม่สุขหรือวุ่นวาย			
11. ฉันมีเพื่อนสนิท			
12. ฉันมีเรื่องทะเลาะวิวาทบ่อย ฉันทำให้คนอื่นทำอย่างที่คุณต้องการได้			
13. ฉันไม่มีความสุข ท้อแท้ ร้องไห้บ่อย			
14. เพื่อน ๆ ส่วนมากชอบฉัน			
15. ฉันวอกแวกง่าย ฉันรู้สึกว่าไม่มีสมาธิ			
16. ฉันกังวลเวลาอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้น และเสียความเชื่อมั่นในตนเองง่าย			
17. ฉันใจดีกับเด็กที่เล็กกว่า			
18. มีคนว่าฉันโกหก หรือขี้โกงบ่อย ๆ			
19. เด็ก ๆ คนอื่น ล้อเลียนหรือรังแกฉัน			
20. ฉันมักจะอาสาหรือช่วยเหลือคนอื่น (พ่อแม่, ครู, เด็กคนอื่น)			
21. ฉันคิดก่อนทำ			
22. ฉันเอาของคนอื่นในบ้าน ที่โรงเรียน หรือที่อื่น			
23. ฉันเข้ากับผู้ใหญ่ได้ดีกว่าเด็กวัยเดียวกัน			
24. ฉันขี้กลัว รู้สึกหวาดกลัวได้ง่าย			
25. ฉันทำงานได้จนเสร็จ ความตั้งใจในการทำงานของฉันดี			

เธอมีอย่างอื่นที่จะบอกอีกหรือไม่.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ให้ทำเครื่องหมาย X ให้ตรงสภาพความเป็นจริง

1. โดยรวมเธอคิดว่าตัวเองมีปัญหาในด้านใดด้านหนึ่งต่อไปนี้หรือไม่

ด้านอารมณ์	ด้านสมาธิ	ด้านพฤติกรรม	หรือความสามารถเข้ากับผู้อื่นได้
☐ ไม่		☐ ใช่	มีปัญหาเล็กน้อย
☐ ใช่	มีปัญหาชัดเจน	☐ ใช่	มีปัญหาอย่างมาก

ถ้าตอบว่า “ไม่” ไม่ต้องตอบข้อต่อไป

ถ้าตอบว่า “ใช่” กรุณาตอบข้อต่อไป

2. ปัญหานี้เกิดมานานเท่าไรแล้ว

☐ น้อยกว่า 1 เดือน	☐ 1 – 5 เดือน
☐ 6 – 12 เดือน	☐ มากกว่า 1 ปี

3. ปัญหานี้ทำให้เธอรู้สึกไม่สบายใจหรือไม่อย่างไร

☐ ไม่เลย	☐ เล็กน้อย
☐ ค่อนข้างมาก	☐ มาก

4. ปัญหานี้รบกวนชีวิตประจำวันของเธอในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้หรือไม่

	ไม่	เล็กน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก
ความเป็นอยู่ที่บ้าน				
การคบเพื่อน				
การเรียนในห้องเรียน				
กิจกรรมยามว่าง				

5. ปัญหานี้ทำให้คนรอบข้างเกิดความยุ่งยากหรือไม่ (ครอบครัว เพื่อน ครู เป็นต้น)

☐ ไม่เลย	☐ เล็กน้อย
☐ ค่อนข้างมาก	☐ มาก

คะแนนรวม.....แปดผล.....

แบบประเมินตนเอง (SDQ) (ฉบับครูประเมินตนเอง)

ชื่อ-สกุล (ต.ญ. / น.ส.).....ชั้น.....เลขที่.....

วัน/เดือน/ปีเกิด.....

ตอนที่ 1 ให้ทำเครื่องหมาย X ในช่องท้ายหัวข้อให้ครบทุกข้อ กรุณาตอบให้ตรงกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในช่วง 6 เดือน

พฤติกรรมประเมิน	ไม่จริง	ค่อนข้างจริง	จริง
1. ห่วงใยความรู้สึกคนอื่น			
2. อยู่ไม่นิ่ง นิ่งนิ่ง ๆ ไม่ได้			
3. ฉันทปวดศีรษะ ปวดท้อง หรือไม่สบายบ่อย ๆ			
4. ฉันทเต็มใจแบ่งปันสิ่งของให้คนอื่น (ขนม ของเล่น ปากกา เป็นต้น)			
5. ฉันทโกรธแค้นและมักอารมณ์เสีย			
6. ฉันทชอบอยู่กับตัวเอง ฉันทชอบเล่นอยู่คนเดียวหรืออยู่ตามลำพัง			
7. ฉันทมักทำตามที่คนอื่นบอก			
8. ฉันทขี้กังวล			
9. ใคร ๆ ก็ฟังฉันทได้ถ้าเขาเสียใจหรืออารมณ์ไม่ดี หรือไม่สบายใจ			
10. ฉันทอยู่ไม่สุขหรือวุ่นวาย			
11. ฉันทมีเพื่อนสนิท			
12. ฉันทมีเรื่องทะเลาะวิวาทบ่อย ฉันททำให้คนอื่นทำอย่างที่ฉันทต้องการได้			
13. ฉันทไม่มีความสุข ท้อแท้ ร้องไห้บ่อย			
14. เพื่อน ๆ ส่วนมากชอบฉันท			
15. ฉันทวอกแวกง่าย ฉันทรู้สึกว่าไม่มีสมาธิ			
16. ฉันทกังวลเวลาอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้น และเสียความเชื่อมั่นในตนเองง่าย			
17. ฉันทใจดีกับเด็กที่เล็กกว่า			
18. มีคนว่าฉันทโกหก หรือขี้โกงบ่อย ๆ			
19. เด็ก ๆ คนอื่น ล้อเลียนหรือรังแกฉันท			
20. ฉันทมักจะอาสาหรือช่วยเหลือคนอื่น (พ่อแม่, ครู, เด็กคนอื่น)			
21. ฉันทคิดก่อนทำ			
22. ฉันทเอาของคนอื่นในบ้าน ที่โรงเรียน หรือที่อื่น			
23. ฉันทเข้ากับผู้ใหญ่ได้ดีกว่าเด็กวัยเดียวกัน			
24. ฉันทขี้กลัว รู้สึกหวาดกลัวได้ง่าย			
25. ฉันททำงานได้จนเสร็จ ความตั้งใจในการทำงานของฉันทดี			

คุณมีความคิดเห็นหรือความกังวลอื่นอีกหรือไม่

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ให้ทำเครื่องหมาย X ให้ตรงสภาพความเป็นจริง

1. โดยรวมเธอคิดว่าตัวเองมีปัญหาในด้านใดด้านหนึ่งต่อไปนี้หรือไม่

ด้านอารมณ์	ด้านสมาธิ	ด้านพฤติกรรม	หรือความสามารถเข้ากับผู้อื่นได้
☐ ไม่		☐ ใช่	มีปัญหาเล็กน้อย
☐ ใช่	มีปัญหาชัดเจน	☐ ใช่	มีปัญหาอย่างมาก

ถ้าตอบว่า “ไม่” ไม่ต้องตอบข้อต่อไป
ถ้าตอบว่า “ใช่” กรุณาตอบข้อต่อไป

2. ปัญหานี้เกิดมานานเท่าไรแล้ว

☐ น้อยกว่า 1 เดือน	☐ 1 – 5 เดือน
☐ 6 – 12 เดือน	☐ มากกว่า 1 ปี

3. ปัญหานี้ทำให้เธอรู้สึกไม่สบายใจหรือไม่อย่างไร

☐ ไม่เลย	☐ เล็กน้อย
☐ ค่อนข้างมาก	☐ มาก

4. ปัญหานี้รบกวนชีวิตประจำวันของเธอในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้หรือไม่

	ไม่	เล็กน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก
ความเป็นอยู่ที่บ้าน				
การคบเพื่อน				
การเรียนในห้องเรียน				
กิจกรรมยามว่าง				

5. ปัญหานี้ทำให้คนรอบข้างเกิดความยุ่งยากหรือไม่ (ครอบครัว เพื่อน ครู เป็นต้น)

☐ ไม่เลย	☐ เล็กน้อย
☐ ค่อนข้างมาก	☐ มาก

คะแนนรวมแบบประเมินตอนที่ 2

แปลผล.....

แบบประเมินตนเอง (SDQ) (ฉบับผู้ปกครองประเมินนักเรียน)

ชื่อ-สกุล (ต.ญ. / น.ส.).....ชั้น.....เลขที่.....

วัน/เดือน/ปีเกิด.....

ตอนที่ 1 ให้ทำเครื่องหมาย X ในช่องท้ายหัวข้อให้ครบทุกข้อ กรุณาตอบให้ตรงกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในช่วง 6 เดือน

พฤติกรรมประเมิน	ไม่จริง	ค่อนข้างจริง	จริง
1. ห่วงใยความรู้สึกคนอื่น			
2. อยู่ไม่นิ่ง นิ่งนิ่ง ๆ ไม่ได้			
3. ฉันทปวดศีรษะ ปวดท้อง หรือไม่สบายบ่อย ๆ			
4. ฉันทเต็มใจแบ่งปันสิ่งของให้คนอื่น (ขนม ของเล่น ปากกา เป็นต้น)			
5. ฉันทโกรธแค้นและมักอารมณ์เสีย			
6. ฉันทชอบอยู่กับตัวเอง ฉันทชอบเล่นอยู่คนเดียวหรืออยู่ตามลำพัง			
7. ฉันทมักทำตามทีคนอื่นบอก			
8. ฉันทขี้กังวล			
9. ใคร ๆ ก็ฟังฉันทได้ถ้าเขาเสียใจหรืออารมณ์ไม่ดี หรือไม่สบายใจ			
10. ฉันทอยู่ไม่สุขหรือวุ่นวาย			
11. ฉันทมีเพื่อนสนิท			
12. ฉันทมีเรื่องทะเลาะวิวาทบ่อย ฉันททำให้คนอื่นทำอย่างทีฉันทต้องการได้			
13. ฉันทไม่มีความสุข ท้อแท้ ร้องไห้บ่อย			
14. เพื่อน ๆ ส่วนมากชอบฉันท			
15. ฉันทวอกแวกง่าย ฉันทรู้สึกว่ามีสมาธิ			
16. ฉันทกังวลเวลาอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้น และเสียความเชื่อมั่นในตนเองง่าย			
17. ฉันทใจดีกับเด็กทีเล็กกว่า			
18. มีคนว่าฉันทโกหก หรือขี้โกงบ่อย ๆ			
19. เด็ก ๆ คนอื่น ล้อเลียนหรือรังแกฉันท			
20. ฉันทมักจะอาสาหรือช่วยเหลือคนอื่น (พ่อแม่, ครู, เด็กคนอื่น)			
21. ฉันทคิดก่อนทำ			
22. ฉันทเอาของคนอื่นในบ้าน ทีโรงเรียน หรือที่อื่น			
23. ฉันทเข้ากับผู้ใหญ่ได้ดีกว่าเด็กวัยเดียวกัน			
24. ฉันทขี้กลัว รู้สึกหวาดกลัวได้ง่าย			
25. ฉันททำงานได้จนเสร็จ ความตั้งใจในการทำงานของฉันทดี			

คุณมีความคิดเห็นหรือความกังวลอื่นอีกหรือไม่

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ให้ทำเครื่องหมาย X ให้ตรงสภาพความเป็นจริง

1. โดยรวมเธอคิดว่าตัวเองมีปัญหาในด้านใดด้านหนึ่งต่อไปนี้หรือไม่

ด้านอารมณ์	ด้านสมาธิ	ด้านพฤติกรรม	หรือความสามารถเข้ากับผู้อื่นได้
☐ ไม่		☐ ใช่	มีปัญหาเล็กน้อย
☐ ใช่	มีปัญหาชัดเจน	☐ ใช่	มีปัญหาอย่างมาก

ถ้าตอบว่า “ไม่” ไม่ต้องตอบข้อต่อไป
ถ้าตอบว่า “ใช่” กรุณาตอบข้อต่อไป

2. ปัญหานี้เกิดมานานเท่าไรแล้ว

☐ น้อยกว่า 1 เดือน	☐ 1 – 5 เดือน
☐ 6 – 12 เดือน	☐ มากกว่า 1 ปี

3. ปัญหานี้ทำให้เธอรู้สึกไม่สบายใจหรือไม่อย่างไร

☐ ไม่เลย	☐ เล็กน้อย
☐ ค่อนข้างมาก	☐ มาก

4. ปัญหานี้รบกวนชีวิตประจำวันของเธอในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้หรือไม่

	ไม่	เล็กน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก
ความเป็นอยู่ที่บ้าน				
การคบเพื่อน				
การเรียนในห้องเรียน				
กิจกรรมยามว่าง				

5. ปัญหานี้ทำให้คนรอบข้างเกิดความยุ่งยากหรือไม่ (ครอบครัว เพื่อน ครู เป็นต้น)

☐ ไม่เลย	☐ เล็กน้อย
☐ ค่อนข้างมาก	☐ มาก

คะแนนรวมแบบประเมินตอนที่ 2

แปลผล.....

การใช้แบบประเมินสุขภาพจิตและพฤติกรรม (SDQ)

แบบประเมินตนเอง (SDQ) นี้เป็นแบบประเมินของสำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข พัฒนาจาก The strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) เป็นเครื่องมือที่ผ่านการวิจัยแล้วว่ามีประสิทธิภาพในการคัดกรองปัญหาเด็กได้ดี สามารถช่วยเหลือครูในการแก้ปัญหาและให้การช่วยเหลือเบื้องต้นแก่เด็กนักเรียนในโรงเรียน แบบประเมินตนเอง (SDQ) นี้ เหมาะที่จะใช้กับเด็กอายุระหว่าง 4 - 16 ปี

แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) มี 3 ชุด คือ

1. แบบประเมินที่นักเรียนประเมินตนเอง
2. แบบประเมินที่ครูประเมินนักเรียน
3. แบบประเมินที่ผู้ปกครองประเมินนักเรียน

แบบประเมินแต่ละชุดมี 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นลักษณะพฤติกรรม จำนวน 25 ข้อ ซึ่งมีพฤติกรรมทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยสามารถจัดเป็นกลุ่มพฤติกรรมได้ 5 ด้าน ได้แก่

1. พฤติกรรมด้านอารมณ์ (5 ข้อ) (ข้อ 3,8,13,16,24)
2. พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง / สมาธิสั้น (5 ข้อ) (ข้อ 5,7,12,18,22)
3. พฤติกรรมเกร / ความประพฤติ (5 ข้อ) (ข้อ 2,10,15,21,25)
4. พฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน (5 ข้อ) (ข้อ 6,11,14,19,23)
5. พฤติกรรมด้านสัมพันธภาพสังคม (5 ข้อ) (ข้อ 1,4,9,17,20)

คะแนนรวมของกลุ่มที่ 1- 4 เป็นคะแนนที่แสดงถึงปัญหาพฤติกรรมของเด็กในด้านนั้น ๆ (Total Difficulties score) ส่วนคะแนนในด้านที่ 5 เป็นคะแนนที่แสดงถึงจุดแข็งของเด็ก (Strength score) ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพิจารณานำจุดแข็งมาใช้เพื่อให้การช่วยเหลือแก้ปัญหาในด้านอื่น ๆ แก่เด็กต่อไป ในขณะที่คะแนนสัมพันธภาพทางสังคมก็เป็นตัวบ่งชี้ให้ครูได้ทราบถึงความยากง่ายในการแก้ปัญหา ถ้าเด็กมีจุดแข็ง (คะแนนด้านสัมพันธภาพทางสังคมสูง) การให้ความช่วยเหลือปัญหาพฤติกรรมจะง่ายกว่าเด็กที่ไม่มีจุดแข็ง (คะแนนด้านสัมพันธภาพทางสังคมต่ำ) เป็นต้น

ตอนที่ 2 ด้านหลังของแบบประเมิน เป็นการประเมินผลกระทบของพฤติกรรมว่ามีความรื้อรัง ส่งผลกระทบต่อคนรอบข้าง ต่อตัวเด็กเอง มีผลต่อสัมพันธภาพทางสังคมและชีวิตประจำวันของเด็กมากน้อยอย่างไร ซึ่งในส่วนนี้ใช้คำลงสรุปว่า “เป็นระดับความรุนแรงของปัญหา”

แบบประเมินทั้ง 3 ชุดนี้ มีลักษณะข้อคำถามคล้ายคลึงกับข้อคำถามในแบบประเมินที่นักเรียนตนเองตลอดจนการตรวจให้คะแนน ยกเว้นเกณฑ์การแปลผลต่างกันเล็กน้อย

การใช้แบบประเมินสุขภาพจิตและพฤติกรรม (SDQ)

1. ครูที่ประเมินนักเรียน ตลอดจนผู้ปกครองที่จะประเมิน ควรรู้จักนักเรียนปลละมีความใกล้ชิดกับนักเรียนมาระยะเวลาหนึ่ง และควรประเมินทั้ง 25 ข้อ ในครั้งเดียว

2. ระยะเวลาที่นักเรียนประเมินตนเอง ครูประเมินนักเรียน หรือผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินนักเรียน ควรเป็นระยะเวลาที่ใกล้กัน

3. ครั้งแรกอาจให้นักเรียนประเมินตนเองก่อน แล้วครู / ผู้ปกครอง สามารถใช้แบบประเมินตนเองฉบับของครู/ผู้ปกครอง ทำการประเมินนักเรียนซ้ำ เพื่อดูผลที่ได้ว่าสอดคล้องกันหรือไม่

4. อาจใช้การสัมภาษณ์ หรือเครื่องมืออื่นช่วยในการพิจารณาเพิ่มเติม กรณีที่เห็นว่าผลที่ได้ขัดแย้งกับความเป็นจริง อย่าลืมนึกว่าไม่มีเครื่องมือชนิดใดสมบูรณ์แบบ ขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมของผู้ตอบแบบประเมิน

เป็นสำคัญ แบบประเมินชุดนี้เป็นเครื่องมือเพื่อช่วยเหลือในการคัดกรองปัญหานักเรียนเท่านั้น ไม่ใช่เป็นตัวชี้นำ
ครูในการตัดสินใจปัญหานักเรียน

5. การประเมินพฤติกรรมนักเรียน เป็นการประเมินในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา ยกเว้นเพื่อติดตาม
ลักษณะพฤติกรรมของนักเรียน

การแปลผลตอนที่ 2 ของแบบประเมิน

- ประเมินว่ามีความจริงจัง ส่งผลกระทบต่อบุคคลรอบตัวเด็ก มีผลต่อสัมพันธภาพทางสังคม และ
ชีวิตประจำวันของเด็ก

- ในการประเมินว่าตัวเองมีปัญหาด้านอารมณ์ ด้านสมาธิ ด้านพฤติกรรม หรือ ความสามารถเข้ากับ
ผู้อื่น

ถ้าตอบว่า “ไม่” ไม่ต้องคิดคะแนนข้อต่อไป

ถ้าตอบว่า “ใช่” ให้พิจารณาแบบประเมินในหัวข้อต่อไปนี้

- ปัญหานี้ทำให้รู้สึกไม่สบายใจหรือไม่

- ปัญหานี้รบกวนชีวิตประจำวันในด้านต่าง ๆ หรือไม่

ใน 2 หัวข้อนี้ ถ้าตอบว่า “ไม่เลย” หรือ “เล็กน้อย” ให้ 0 คะแนน ถ้าตอบว่า “ค่อนข้างมาก” ให้

1 คะแนน และถ้าตอบว่า “มาก” ให้ 2 คะแนน ดังนี้

ข้อความ	ไม่เลย	เล็กน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก
ปัญหานี้ทำให้รู้สึกไม่สบายใจ	0	0	1	2
ปัญหานี้รบกวนชีวิตประจำวันในด้านต่าง ๆ	0	0	1	2
● ความเป็นอยู่ที่บ้าน	0	0	1	2
● การคบเพื่อน	0	0	1	2
● การเรียนในห้องเรียน	0	0	1	2
● กิจกรรมยามว่าง	0	0	1	2

สรุปการแปลผลด้านหลัง

คะแนนรวม 0 คะแนน = ปกติ

คะแนนรวม 1 คะแนน = เสี่ยง / มีปัญหา

แบบคัดกรองนักเรียน
และแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล
(น.ร. คัดกรอง 2)

แบบคัดกรองนักเรียนและแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล
(จากระเบียบวินัย, แบบประเมินสุขภาพจิตและพฤติกรรม (SDQ) และอื่น ๆ)

ชื่อ - สกุล.....ชั้น ม...../.....เลขที่.....

1. ด้านการเรียน

☐ กลุ่มปกติ	☐ กลุ่มเสี่ยง	☐ กลุ่มมีปัญหา
() ผลการเรียนเฉลี่ย 1.00-2.00	() ผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.00	() ผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.00
() มาโรงเรียนสาย 3-7 ครั้ง
ต่อ 1 ภาคเรียน	() มาโรงเรียนสายมากกว่า 7 ครั้ง
ต่อ 1 ภาคเรียน	() มาโรงเรียนสายมากกว่า 7 ครั้ง
ต่อ 1 ภาคเรียน
() ไม่เข้าเรียนในวิชาต่าง ๆ 3-5 ครั้ง
ต่อ 1 รายวิชา ต่อ 1 ภาคเรียน	() ไม่เข้าเรียนในวิชาต่าง ๆ มากกว่า
5 ครั้ง ต่อ 1 รายวิชา ต่อ 1 ภาคเรียน	() ไม่เข้าเรียนในวิชาต่าง ๆ มากกว่า
5 ครั้ง ต่อ 1 รายวิชา ต่อ 1 ภาคเรียน
() ได้ผลการเรียน 0, ร, มส 1-3 รายวิชา
ต่อปีการศึกษา	() ได้ผลการเรียน 0, ร, มส มากกว่า
3 รายวิชาต่อปีการศึกษา	() ได้ผลการเรียน 0, ร, มส มากกว่า
3 รายวิชาต่อปีการศึกษา
() อ่านหนังสือไม่คล่อง	() อ่านหนังสือไม่ออก	() อ่านหนังสือไม่ออก
() เขียนหนังสือไม่ถูก	() เขียนหนังสือไม่ถูกต้อง สะกดคำ
ผิด แม้แต่คำง่าย ๆ	() เขียนหนังสือไม่ถูกต้อง สะกดคำ
ผิด แม้แต่คำง่าย ๆ
() อื่น ๆ.....	() อื่น ๆ คือ.....	() อื่น ๆ คือ.....

2. ด้านสุขภาพ

☐ กลุ่มปกติ	☐ กลุ่มเสี่ยง	☐ กลุ่มมีปัญหา
() น้ำหนักผิดปกติและไม่สัมพันธ์กับ
ส่วนสูงหรืออายุ	() มีความพิการทางร่างกาย	() มีความพิการทางร่างกาย
() ร่างกายไม่แข็งแรง	() ป่วยเป็นโรคร้าย / เรื้อรัง	() ป่วยเป็นโรคร้าย / เรื้อรัง
() เจ็บป่วยบ่อย ๆ	() ความเจ็บป่วยที่มีผลกระทบต่อ
การเรียน	() ความเจ็บป่วยที่มีผลกระทบต่อ
การเรียน
() สายตาสั้น / เอียง
(ไม่ใช่แว่นตา/คอนแทคเลนส์)	() มีความบกพร่องทางการมองเห็น	() มีความบกพร่องทางการมองเห็น
() มีความบกพร่องทางการได้ยิน	() มีความบกพร่องทางการได้ยิน
อย่างมาก	() มีความบกพร่องทางการได้ยิน
อย่างมาก
() อื่น ๆ.....	() อื่น ๆ คือ.....	() อื่น ๆ คือ.....

3. ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม (พิจารณาจากแบบประเมิน SDQ ทั้ง 3 ฉบับ)

3.1 ด้านอารมณ์	☐ ปกติ	☐ เสี่ยง / มีปัญหา
3.2 ด้านความประพฤติ	☐ ปกติ	☐ เสี่ยง / มีปัญหา
3.3 ด้านพฤติกรรมไม่อยู่นิ่ง	☐ ปกติ	☐ เสี่ยง / มีปัญหา
3.4 ด้านบุคลิกภาพและความสัมพันธ์กับเพื่อน	☐ ปกติ	☐ เสี่ยง / มีปัญหา
ผลรวมทั้ง 4 ด้าน	☐ ปกติ	☐ เสี่ยง / มีปัญหา
3.5 ด้านสัมพันธ์ภาพทางสังคม	☐ มีจุดแข็ง	☐ ไม่มีจุดแข็ง

4. ด้านเศรษฐกิจ

☐ ปกติ	☐ เสี่ยง	☐ มีปัญหา
() พ่อหรือแม่แต่งงาน	() พ่อและแม่แต่งงาน	
() รายได้ 5,000-10,000 บาท/เดือน	() รายได้ครอบครัวต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน	
() มีภาระหนี้	() ไม่มีอาหารกลางวันรับประทาน	
() ใช้จ่ายแบบฟุ่มเฟือย	() มีภาระหนี้สินจำนวนมาก	
() อื่น ๆ คือ.....	() ไม่มีเงินซื้ออุปกรณ์การเรียน	
	() อื่น ๆ คือ.....	

5. ด้านการคุ้มครองนักเรียน

☐ ปกติ	☐ เสี่ยง	☐ มีปัญหา
() อยู่หอพัก	() ไม่มีผู้ดูแล	
() พ่อแม่แยกทางกันหรือแต่งงานใหม่	() มีความขัดแย้งและมีการใช้ความรุนแรงในครอบครัว	
() มีความรู้สึกไม่ดีต่อพ่อหรือแม่	() มีบุคคลในครอบครัวเจ็บป่วยด้วยโรครุนแรง/เรื้อรัง	
() มีการเล่นการพนันในครอบครัว	() เล่นการพนัน	
() มีพฤติกรรมออกไปทางซู้สาว	() มีการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	
() มีการมั่วสุมทางเพศ	() มีการมั่วสุมทางเพศ/มีเพศสัมพันธ์	
() มีการทะเลาะวิวาท	() มีการทะเลาะวิวาทอย่างรุนแรง	
() มีการลักทรัพย์ 1 ครั้ง	() มีการลักทรัพย์มากกว่า 1 ครั้ง	
() อื่น ๆ คือ.....	() อื่น ๆ คือ.....	

6. ด้านสารเสพติด

☐ ปกติ	☐ เสี่ยง	☐ มีปัญหา
() นักเรียนมีการใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	() นักเรียนมีการใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์หรือมีการสูบบุหรี่บ่อยครั้ง	
หรือมีการสูบบุหรี่เป็นบางครั้ง		
() มีการใช้สารเสพติดที่ผิดกฎหมายในครอบครัว	() นักเรียนมีการใช้สารเสพติดที่ผิดกฎหมาย	
() มีสมาชิกในครอบครัวจำหน่ายสารเสพติดที่ผิดกฎหมาย		

หมายเหตุ สารเสพติดที่ผิดกฎหมาย เช่น ยาบ้า

7. ด้านระเบียบวินัยของโรงเรียน

7.1 เครื่องแต่งกาย	☐ ปกติ	☐ เสี่ยง	☐ มีปัญหา
7.2 ทรงผม	☐ ปกติ	☐ เสี่ยง	☐ มีปัญหา
7.3 อื่น ๆ คือ.....	☐ ปกติ	☐ เสี่ยง	☐ มีปัญหา

หมายเหตุ 1. เครื่องแต่งกาย มีปัญหา หมายถึง มีความถี่สูงหรือมีสภาพที่เห็นว่าผิดระเบียบอย่างเด่นชัด
เสียง หมายถึง ผิดระเบียบเป็นบางครั้ง หรือมีสภาพที่ผิดระเบียบอย่างไม่เด่นชัด

2. ทรงผม มีปัญหา หมายถึง ผมผิดระเบียบที่ทางโรงเรียนกำหนดไว้อย่างชัดเจน
เสียง หมายถึง ผิดระเบียบเป็นบางครั้ง หรือมีสภาพที่ผิดระเบียบอย่างไม่เด่นชัด

- ด้านความสามารถอื่น ๆ
- มี คือ.....
- ไม่ชัดเจน

แนวทางการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน

ว/ด/ป	สภาพปัญหา	การปรับปรุงแก้ไข	ผลการดำเนินการ	หมายเหตุ

สรุปนักเรียนมีปัญหา.....ด้าน ดังนี้ (โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในเครื่อง □)

- ด้านการเรียน ผลการแก้ปัญหา.....
- ด้านสุขภาพร่างกาย ผลการแก้ปัญหา.....
- ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม (SDQ) ผลการแก้ปัญหา.....
- ด้านเศรษฐกิจ ผลการแก้ปัญหา.....
- ด้านการคุ้มครองนักเรียน ผลการแก้ปัญหา.....
- ด้านสารเสพติด ผลการแก้ปัญหา.....
- ด้านระเบียบวินัยของโรงเรียน ผลการแก้ปัญหา.....

.....
(.....)

ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่...../.....

- หมายเหตุ**
1. ผลการแก้ปัญหา โปรดระบุ นักเรียนดีขึ้น ยุติการช่วยเหลือ กำลังช่วยเหลือ หรือส่งต่อ
 2. การปรับปรุงแก้ไข แนวทางป้องกันและแก้ปัญหา โปรดระบุการใช้กิจกรรมต่าง ๆ เช่น
 - ให้คำปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมซ่อมเสริม กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
 - กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง หรืออื่น ๆ
 3. นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง หรือมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ ถึงแม้ได้รับการช่วยเหลือโดยการให้ทุนการศึกษา ก็ควรได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง โดยการส่งต่อ
 4. โปรดนำผลการช่วยเหลือและแก้ปัญหานักเรียนกรอกใน น.ร.คัดกรอง 4

รูปถ่าย
นักเรียน

บันทึกการเยี่ยมบ้าน

โรงเรียนสมุทรสาครวุฒิชัย อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสาคร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

1. ชื่อ - สกุลนักเรียน.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....
เลขที่บัตรประชาชนเบอร์โทรศัพท์.....
ที่อยู่.....
2. ชื่อ - สกุล บิดา..... เบอร์โทรศัพท์.....
อาชีพ.....
3. ชื่อ - สกุล มารดา..... เบอร์โทรศัพท์.....
อาชีพ.....
4. ชื่อ - สกุล ผู้ปกครองนักเรียน.....
เบอร์โทรศัพท์.....ความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับนักเรียน.....
อาชีพ.....
5. ความสัมพันธ์ในครอบครัว
 - 5.1 จำนวนสมาชิกในครอบครัว (รวมตัวนักเรียน).....คน
 - 5.2 สมาชิกในครอบครัวมีเวลาอยู่ร่วมกันกี่ชั่วโมงต่อวันชั่วโมง/วัน
 - 5.3 กรณีที่ผู้ปกครองไม่อยู่บ้านนักเรียนอยู่บ้านกับใคร
 - 5.4 รายได้เฉลี่ยต่อคน (รวมรายได้ครัวเรือน หาดด้วยจำนวนสมาชิกทั้งหมด) บาท
 - 5.5 นักเรียนได้รับค่าใช้จ่ายจาก จำนวน.....บาท/วัน
 - 5.6 นักเรียนทำงานหารรายได้ อาชีพ.....รายได้.....
 - 5.7 สิ่งที่ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนช่วยเหลือนักเรียน.....
 - 5.8 ความหวังเฝ้ายของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน.....
6. พฤติกรรมและความเสี่ยง
 - 6.1 สุขภาพ () ร่างกายแข็งแรง () ป่วย ระบุ.....
 - 6.2 ระยะทางระหว่างบ้านไปโรงเรียน (ไป/กลับ)กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางโดย.....
ใช้เวลาในการเดินทางโดยประมาณชม.
 - 6.3 สภาพที่อยู่อาศัย.....
 - 6.4 ภาระงานความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีต่อครอบครัว.....
 - 6.5 กิจกรรมยามว่างหรืองานอดิเรก.....

- 6.6 พฤติกรรมการใช้สารเสพติด.....
- 6.7 พฤติกรรมการใช้ความรุนแรง.....
- 6.8 พฤติกรรมทางเพศ.....
- 6.9 การติดเกม.....
- 6.10 การเข้าถึงสื่อคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตที่บ้าน
- () สามารถเข้าถึง internet ได้จากบ้าน
 - () ไม่สามารถเข้าถึง internet ได้จากบ้าน

ผู้ให้ข้อมูลนักเรียน

(บิดา, มารดา, พี่ชาย, พี่สาว, น้ำ, อา, ป้า, ลุง, ปู่, ย่า, ตา, ยาย, ทวด, พ่อเลี้ยง, แม่เลี้ยง)

ภาพถ่ายบ้านนักเรียนที่ได้รับการเยี่ยมบ้าน

ชื่อ-นามสกุลนักเรียน.....

ภาพถ่ายที่แนบมาคือ

() บ้านที่อาศัยอยู่กับพ่อแม่ (เป็นเจ้าของ/เช่า)

() บ้านของญาติ/ผู้ปกครองที่ไม่ใช่ญาติ

() บ้านที่พักประเภท วัด มูลนิธิ หอพัก โรงงาน อยู่กับนายจ้าง

() ภาพนักเรียนและป้ายชื่อโรงเรียนเนื่องจากถ่ายภาพบ้านไม่ได้

เพราะบ้านอยู่ต่างอำเภอ/ต่างจังหวัด/ต่างประเทศ หรือไม่ได้รับอนุญาตให้ถ่ายภาพ

รูปที่ 1 ภาพถ่ายสภาพบ้านนักเรียน (มีหลังคาและฝาบ้านด้วย)

รูปที่ 2 ภาพถ่ายภายในบ้านนักเรียน

ลงชื่อ.....ครูที่ปรึกษา ลงชื่อ.....ครูที่ปรึกษา

(.....)

(.....)

สรุปผลการเยี่ยมบ้านนักเรียนโรงเรียนสมุทรสาครวุฒิชัย
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่..... ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ผลการเยี่ยมบ้านนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ สรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลการเยี่ยมบ้านนักเรียน

รายการ	จำนวนนักเรียน (คน)	ร้อยละ
จำนวนนักเรียน		
นักเรียนชาย		
นักเรียนหญิง		
รวมนักเรียนในระดับชั้นทั้งหมด		
จำนวนนักเรียนที่ได้ออกเยี่ยมบ้าน		
นักเรียนชาย		
นักเรียนหญิง		
รวมจำนวนนักเรียนที่ได้ออกเยี่ยมบ้าน		
จำนวนนักเรียนที่ยังไม่ได้ออกเยี่ยมบ้าน		
นักเรียนชาย		
นักเรียนหญิง		
รวมจำนวนนักเรียนที่ยังไม่ได้ออกเยี่ยมบ้าน		

แนวทางการแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงต่างๆของครูที่ปรึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ครูที่ปรึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

รายงานผลการคัดกรองนักเรียน

ชั้น.....ปีการศึกษา.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เลขที่	ชื่อ - สกุล	1.ด้านการเรียน			2.ด้านสุขภาพร่างกาย			3.ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม (SDQ)				4.ด้านเศรษฐกิจ			5.ด้านคุ้มครองนักเรียน			6.ด้านสารเสพติด			7.ด้านระเบียบวินัย			
		ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา	ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา	พฤติกรรม 4ด้าน		สัมพันธภาพทางสังคม		ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา	ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา	ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา	ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา	
								ปกติ	เสี่ยง/มีปัญหา	มีจุดแข็ง	ไม่มีจุดแข็ง													

หมายเหตุ ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับจำแนก

.....
(.....)
ครูที่ปรึกษาชั้น.....

สรุปรายงานผลการคัดกรองนักเรียนจำแนกตามกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา (น.ร.คัดกรอง 1)
 ชั้น..... ปีการศึกษา.....
 จำนวนนักเรียน.....ครูที่ปรึกษา.....

สภาพปัญหา	จำนวนนักเรียน (คน)		รวม
	กลุ่มเสี่ยง	กลุ่มมีปัญหา	
1. ด้านการเรียน			
2. ด้านสุขภาพร่างกาย			
3. ด้านเศรษฐกิจ			
4. ด้านคุ้มครองนักเรียน			
5. ด้านยาเสพติด			
6. ด้านสารเสพติด			
7. ด้านระเบียบวินัย			

.....
 (.....)
 ครูที่ปรึกษาชั้น.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

จำนวนนักเรียนที่ได้รับการช่วยเหลือ จำแนกตามผลการช่วยเหลือ (นร.คัดกรอง3)

ชั้น..... ปีการศึกษา.....

จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน

ผลการดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา

สภาพปัญหา	รวมจำนวนนักเรียนกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา	จำนวน (คน)			หมายเหตุ
		ช่วยเหลือได้	กำลังช่วยเหลือ	ส่งต่อ	
1. ด้านการเรียน					
2. ด้านสุขภาพร่างกาย					
3. ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม (SDQ)					
4. ด้านเศรษฐกิจ					
5. ด้านการคุ้มครองนักเรียน					
6. ด้านสารเสพติด					
7. ด้านระเบียบวินัยของนักเรียน					

หมายเหตุ

1. จำแนกกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา นำมาจากผลรวมของกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ของ น.ร.คัดกรอง 1 และน.ร. คัดกรอง 2
2. สภาพปัญหาด้านเศรษฐกิจ ถึงแม้ว่านักเรียนได้รับการช่วยเหลือโดยการได้รับทุนการศึกษา ก็ควรได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง (ส่งต่อ)
3. ด้านพฤติกรรมและอารมณ์ช่วยเหลือได้ หมายถึงได้จัดกิจกรรม/ให้คำปรึกษาและความช่วยเหลืออื่น ๆจนสามารถวัดได้ จากการสังเกตหรือวิธีอื่นๆ

.....
(.....)
ครูที่ปรึกษาชั้น.....

นักเรียนที่ควรได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง (น.ร.คัดกรอง 4)
ชั้น..... ปีการศึกษา.....

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	เลขที่	ข้อมูล	หมายเหตุ

หมายเหตุ

1. นักเรียนที่ได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง หมายถึง นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ นักเรียนอยู่ในระหว่างการช่วยเหลือ หรือนักเรียนที่ถูกส่งต่อ
2. กรณีไม่มีข้อมูล ให้ระบุด้วยว่าไม่มีข้อมูล

.....
(.....)
ครูที่ปรึกษาชั้น.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

**ตัวอย่าง การจัดกิจกรรมการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาของนักเรียน**

การจัดกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน

1. การใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร
2. การใช้กิจกรรมในห้องเรียน
3. การใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
4. การใช้กิจกรรมซ่อมเสริม
5. การใช้กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง

กิจกรรม/สาระสำคัญ	วัตถุประสงค์	ตัวอย่างการดำเนินกิจกรรม
<p>1. กิจกรรมเสริมหลักสูตร</p> <p>เป็นการจัดกิจกรรมนอกเวลาเรียน ไม่ใช่คาบเรียน โดยส่วนใหญ่จึงเป็นเวลาเช้าก่อนเข้าแถว หรือเวลาเย็นหลังโรงเรียนเลิกแล้ว</p> <p>การจัดกิจกรรม อาจจัดทำเป็นชมรม เป็น โครงการหรือเป็นงานของโรงเรียน โดยมีครูที่ปรึกษาร่วมกันพิจารณาเลือกกิจกรรมให้เหมาะสมกับตัวนักเรียนและความต้องการของนักเรียน</p> <p>โรงเรียนควรมีกิจกรรมให้นักเรียนได้เลือกอย่างหลากหลาย ซึ่งนักเรียนอาจเข้าร่วมกิจกรรมในฐานะสมาชิก หรือเป็นผู้ร่วมกิจกรรม หรือเป็นผู้รับผิดชอบกิจกรรมเอง โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนได้ใช้เวลาว่างอย่างมีคุณค่าและเกิดประโยชน์ต่อตนเองหรือส่วนรวม - นักเรียนเกิดความรู้สึกเห็นคุณค่าหรือภาคภูมิใจในตนเองจากการแสดงออกถึงความสามารถที่ตนมี - นักเรียนมีทักษะทางสังคม 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดชมรมที่นักเรียนสนใจ เช่น ชมรมการละคร ชมรมดนตรีสากล เป็นต้น - จัดโครงการประกวดแข่งขัน หรือการแสดงออกเพื่อให้โอกาสนักเรียนได้แสดงผลงานของตนจากการเข้าร่วมกิจกรรมในชมรมต่างๆ - จัดกิจกรรมกลุ่มพัฒนาตนในหัวข้อต่างๆ แก่นักเรียน ตามความสนใจ เช่น ด้านบุคลิกภาพ ด้านการเรียน ด้านการแสดงออก เป็นต้น

กิจกรรม/สาระสำคัญ	วัตถุประสงค์	ตัวอย่างการดำเนินกิจกรรม
<p>การที่โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเอง ก็จะเอื้ออำนวยในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรกว้างขวางขึ้น และหากมีเทคโนโลยีทันสมัย ก็จะจูงใจให้นักเรียนมาร่วมกิจกรรมมากขึ้นด้วย</p>		
<p>2. กิจกรรมในห้องเรียน</p> <p>เป็นการจัดกิจกรรมในห้องเรียนซึ่งส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมกลุ่มที่ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมมีบทบาทในกลุ่ม และได้เรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา</p> <p>การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child Center) หรือการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) จึงเป็นส่วนสำคัญในการจัดกิจกรรมในห้องเรียน</p> <p>แต่ทั้งนี้การจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อการป้องกัน หรือแก้ไขปัญหาก็กับนักเรียน ก็สามารถดำเนินการในห้องเรียนได้เป็นอย่างดี โดยนักเรียน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ช่วยให้นักเรียนมีทักษะทางสังคม - นักเรียนได้เรียนรู้กับเพื่อน เกิดการเรียนรู้ที่เร็วขึ้น - นักเรียนเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง จากการทำงานในกิจกรรมกลุ่ม หรือมีกิจกรรมที่ที่ครูมอบหมายให้นักเรียนทำเป็นรายบุคคล 	<ul style="list-style-type: none"> - หากนักเรียนมีความไม่มั่นใจตนเอง ไม่ค่อยกล้าพูดหน้าชั้นเรียน ก็อาจให้นักเรียนค่อย ๆ เพิ่มระยะเวลาในการพูดหน้าชั้น โดยมีกำลังใจจากครู และทำที่ที่เป็นมิตรของเพื่อนในห้องซึ่งครูอาจมอบหมายให้นักเรียนเป็นผู้อ่านข่าวจากสิ่งตีพิมพ์ เพื่อนำเสนอแก่เพื่อน ๆ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ๆ ละ 2 – 3 นาที แล้วเพิ่มระยะเวลาให้มากขึ้นต่อไปก็เปลี่ยนเป็นการให้นักเรียนพูดหรือเล่าเรื่องโดยไม่ต้องเตรียมตัวล่วงหน้า - การมอบหมายให้นักเรียนช่วยแจกเอกสาร อุปกรณ์การเรียนการสอน หรือเก็บสมุดแบบฝึกหัด และให้คำชมเชยเมื่อนักเรียนได้ช่วยงาน ซึ่งกิจกรรมนี้เหมาะกับนักเรียนที่สมาธิสั้น อยู่ไม่นิ่ง

กิจกรรม/สาระสำคัญ	วัตถุประสงค์	ตัวอย่างการดำเนินกิจกรรม
<p>3. กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน (Buddy)</p> <p>ครูที่ปรึกษาต้องพิจารณา จับคู่ให้นักเรียนให้เหมาะสมกัน ทั้งด้านความสามารถและด้านบุคลิกภาพ เพื่อให้สามารถช่วยเหลือกันได้จริง และไม่มีปัญหาในการจับคู่หรือถูกข่มขู่ ถูกแกล้งจากเพื่อนที่ตนดูแล</p> <p>นักเรียนทั้งคู่ต้องสมัครใจที่จะคู่กัน และยินดีให้หรือรับการช่วยเหลือจากเพื่อนอีกคนหนึ่ง</p> <p>ครูที่ปรึกษาต้องสังเกต พฤติกรรมทั้งคู่อยู่เสมอว่าช่วยเหลือกันได้หรือไม่ มีปัญหา อุปสรรคอย่างไร รวมทั้งควรมีการสอบถามหรือให้คำแนะนำในการจับคู่เพื่อการช่วยเหลือกันอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>- เพื่อให้ให้นักเรียนที่มีความสามารถหรือมีจุดเด่นจุดแข็งในด้านต่าง ๆ ได้ดูแลช่วยเหลือเพื่อนที่ด้อยกว่า</p> <p>- นักเรียนได้ใส่ใจและเอื้อเฟื้อต่อกันและกัน รู้จักการให้และการยอมรับด้วยมิตรไมตรี</p>	<p>- นักเรียนที่เรียนเก่งให้จับคู่กับนักเรียนที่เรียนอ่อนเพื่อการติวหรือสอนเสริมให้แก่เพื่อนที่เรียนอ่อนกว่า</p> <p>- นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านใดด้านหนึ่ง จับคู่กับนักเรียนที่ยังไม่ได้แสดงความสามารถออกมาให้เห็น เพื่อนำไปสู่การทำกิจกรรม แสดงความสามารถออกมา เช่น การเล่นกีฬา ร้องเพลง ศิลปะการพูด เป็นต้น</p> <p>- นักเรียนที่ชอบเก็บตัวขี้อาย ไม่มีเพื่อน ให้จับคู่กับนักเรียนที่มีมนุษยสัมพันธ์มีจุดแข็งด้านสัมพันธภาพทางสังคม (ดูจากแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก : SDQ)</p>
<p>4. กิจกรรมซ่อมเสริม</p> <p>เป็นการแก้ไขปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนซึ่งครูในระดับชั้นเดียวกันจำเป็นต้องร่วมมือ ร่วมใจกันวางแผนการสอนซ่อมเสริมให้แก่ นักเรียนที่เรียนอ่อน หรือ เรียนรู้ช้า ไม่ทันเพื่อน</p>	<p>- เพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ดี ได้เรียนเพิ่มเติมจากครูประจำวิชาที่ตนเรียนอ่อน เรียนไม่ทันเพื่อน</p> <p>- เพื่อให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบตนเองในเรื่องการเรียน</p> <p>- เพื่อให้นักเรียนได้ใส่ใจกับการเรียนของตนให้มากขึ้น</p>	<p>- นักเรียนที่เรียนอ่อนวิชาใดก็ให้เรียนเพิ่มเติมจากครูประจำวิชานั้น ๆ โดยนัดแนะวัน เวลา สถานที่ที่จะเรียนให้เรียบร้อย ทั้งนี้ ให้นักเรียนเป็นผู้ติดต่อกับครูประจำวิชานั้นด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่งเพื่อฝึกความรับผิดชอบ</p>

กิจกรรม/สาระสำคัญ	วัตถุประสงค์	ตัวอย่างการดำเนินกิจกรรม
<p>ครูที่ปรึกษาควรมีการประสานงานขอความร่วมมือจากครูประจำวิชาก่อนส่งนักเรียนไปติดต่อเพื่อขอเรียนซ่อมเสริม</p>		
<p>5. กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครองเป็นการช่วยเหลือนักเรียนโดยอาศัยร่วมมือจากผู้ปกครอง ซึ่งครูที่ปรึกษาควรมีทักษะการสื่อสารและบอกถึงความรู้สึกห่วงใยของครูที่มีต่อนักเรียน จากพฤติกรรมที่สังเกตเห็น แทนการแจ้งว่านักเรียนมีปัญหาในเรื่องใดเพื่อมิให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกต่อต้าน ไม่พอใจทั้งกับครูที่ปรึกษา หรือแม้แต่ตัวนักเรียนเอง</p>	<p>- เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความตระหนักและมีความใส่ใจดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากขึ้น และทราบถึงปัญหาของนักเรียนพบในโรงเรียน</p>	<p>- การแจ้งข้อมูลทางไปรษณีย์ - การโทรศัพท์ติดต่อ - การเชิญผู้ปกครองมาพบที่โรงเรียนเป็นการส่วนตัว</p>